

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Język polski – klasa 4 szkoły podstawowej

Wymagania opracowano zgodnie z podstawą programową języka polskiego obowiązującą od roku szkolnego 2026/2027 oraz z uwzględnieniem programu nauczania i podręcznika „Między nami” Wydawnictwa GWO.

Ocenianie obejmuje w szczególności: kształcenie literackie i kulturowe, kształcenie językowe, tworzenie wypowiedzi, komunikację oraz samokształcenie. Szczególny nacisk kładzie się na rozumienie i analizowanie tekstów, sprawne posługiwanie się językiem, poprawność wypowiedzi, rozwijanie słownictwa, samodzielność oraz świadome i odpowiedzialne korzystanie z informacji.

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w stopniu bardzo wysokim i samodzielnie wykorzystuje je w nowych sytuacjach;
- czyta ze zrozumieniem, płynnie i wyraziście, potrafi samodzielnie analizować i interpretować teksty literackie oraz inne teksty kultury;
- rozpoznaje i omawia podstawowe elementy świata przedstawionego oraz cechy poznanych gatunków literackich;
- świadomie posługuje się poznanymi pojęciami z zakresu literatury, języka i komunikacji;
- tworzy różnorodne, spójne, logiczne i poprawne wypowiedzi ustne oraz pisemne, dostosowane do celu i odbiorcy;
- stosuje poznane zasady ortograficzne, interpunkcyjne i gramatyczne;
- aktywnie uczestniczy w rozmowie, potrafi uzasadnić własne zdanie i kulturalnie odnosi się do wypowiedzi innych;
- samodzielnie wyszukiuje, selekcionuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł;

- wykazuje zainteresowanie literaturą i kulturą, chętnie podejmuje dodatkowe zadania i rozwija własne uzdolnienia.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem;
- samodzielnie czyta i rozumie teksty literackie oraz użytkowe;
- potrafi wskazać najważniejsze elementy świata przedstawionego i omówić ich znaczenie;
- rozpoznaje poznane gatunki literackie oraz podstawowe środki stylistyczne;
- poprawnie posługuje się poznanymi terminami z zakresu literatury, gramatyki i komunikacji;
- tworzy samodzielne, uporządkowane i na ogół poprawne wypowiedzi ustne i pisemne;
- stosuje poznane zasady ortograficzne, interpunkcyjne i gramatyczne;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach, potrafi wyrazić i uzasadnić własne zdanie;
- sprawnie korzysta z podręcznika, słowników i innych wskazanych źródeł informacji.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem;
- rozumie ogólny sens czytanych tekstów i potrafi wskazać ich najważniejsze elementy;
- zna i stosuje podstawowe pojęcia literackie i językowe;
- rozpoznaje poznane gatunki literackie i wybrane środki stylistyczne;
- tworzy wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, zachowując ich podstawową spójność i logiczny układ;

- zna i na ogół poprawnie stosuje podstawowe zasady ortograficzne, interpunkcyjne i gramatyczne;
- potrafi uczestniczyć w rozmowie, słuchać innych i wyrażać własne zdanie;
- korzysta z podstawowych źródeł informacji, zazwyczaj wykonuje zadania samodzielnie.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane programem;
- rozumie dosłowny sens prostych tekstów;
- z pomocą nauczyciela wskazuje bohaterów, wydarzenia, miejsce i czas akcji oraz inne podstawowe elementy utworu;
- rozpoznaje najważniejsze poznane gatunki i podstawowe środki stylistyczne;
- zna podstawowe części mowy i najważniejsze zagadnienia gramatyczne przewidziane programem;
- tworzy krótkie wypowiedzi ustne i pisemne, choć mogą zawierać błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne;
- potrafi wykonać typowe zadania według podanego wzoru lub z niewielką pomocą nauczyciela;
- podejmuje próby samodzielnego korzystania z podręcznika i innych źródeł.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności konieczne do dalszego kształcenia;
- rozumie podstawowe informacje zawarte w prostych tekstach;
- z pomocą nauczyciela określa podstawowe elementy świata przedstawionego;
- rozpoznaje wybrane podstawowe pojęcia literackie i językowe;
- podejmuje próby tworzenia krótkich wypowiedzi ustnych i pisemnych;

- zna część podstawowych zasad ortograficznych i gramatycznych, choć stosuje je z licznymi błędami;
- wykonuje proste, typowe zadania przy znacznej pomocy nauczyciela;
- podejmuje pracę na lekcji i stara się uzupełniać braki w wiadomościach i umiejętnościach.

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do kontynuowania nauki przedmiotu;
- nie rozumie podstawowych treści omawianych na lekcjach;
- nie potrafi, nawet z pomocą nauczyciela, wykonać prostych i typowych zadań;
- nie zna podstawowych pojęć literackich, językowych i gramatycznych wymaganych na danym etapie;
- nie potrafi stworzyć krótkiej, komunikatywnej wypowiedzi ustnej lub pisemnej;
- nie podejmuje pracy nad uzupełnianiem braków i nie korzysta z oferowanej pomocy;
- braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy i rozwijanie kompetencji polonistycznych.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

W przypadku uczniów posiadających opinię lub orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej wymagania edukacyjne oraz sposób sprawdzania i oceniania wiedzy i umiejętności są dostosowywane do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii lub orzeczeniu oraz obowiązującymi przepisami prawa oświatowego.

Dostosowanie może dotyczyć m.in. formy i czasu wykonywania zadań, sposobu przekazywania poleceń, zakresu materiału podlegającego sprawdzeniu, kryteriów oceny poszczególnych umiejętności oraz organizacji pracy ucznia. Nie

oznacza to automatycznego obniżenia wymagań, lecz dostosowanie ich do indywidualnych możliwości i potrzeb ucznia.

W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ocenianie uwzględnia również zapisy indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego (IPET).

Uwagi końcowe

Ocena śródroczna i roczna jest wynikiem analizy stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności, jego postępów oraz realizacji wymagań edukacyjnych. Przy ocenianiu uwzględnia się w szczególności: czytanie i rozumienie tekstów, wypowiedzi ustne i pisemne, znajomość zasad języka, ortografii i interpunkcji, aktywność, samodzielność oraz umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy w praktyce.

GWO udostępnia również osobny dokument „Szczegółowe kryteria oceniania (2026)” dla klasy 4.